

Oponentní posudek na habilitační práci Ing. Mariany Ujházyové, PhD. s názvem
„Syntaxonomía, diverzita a dynamika bukových lesov Slovenska“

Habilitační práce Ing. Mariany Ujházyové je koncipována jako soubor původních vědeckých prací, členěných do tří tématických částí, a to syntaxonomie, diversity a dynamika bukových lesů Slovenska. Tento soubor vědeckých prací opatřila autorka úvodní částí, v které představila hlavní výsledky, dosažené dále prezentovanými vědeckými pracemi.

Problematika diversity, dynamiky, ale i precizování třídění geobiocenóz bukových lesů je téma aktuální, dnes zejména z hlediska dopadů klimatických změn. Nicméně péče o krajinu, od tvorby jednotlivých lesních ekosystémů lesníky, po tvorbu krajinných struktur krajináři, ochránci přírody a dalšími profesemi, je stále aktuální. A tak souhrn poznatků o struktuře, časoprostorovém uspořádání, diversitě na topické i chorické úrovni bukových lesů Slovenska je k tomuto významným příspěvkem.

V úvodní části shrnuje autorka problematiku i výsledky, dosažené samostatně i v rámci publikací různých vědeckých kolektivů.

Syntaxonomická část je věnována revizi jednotek bukových a jedlo-bukových lesů Slovenska. Revize se opírá jak o data z fytoecnologických databází, tak o vlastní snímkový materiál, získaný z různých území Slovenska (Muráňská planina, Velká Fatra, Vihorlat). A tak autorčina syntaxonomická revize nespočívá jen v počítačovém zpracování cizích dat, ale velkou měrou na své vlastní terénní práci a zkušenosti.

V části o diversitě bukových lesů autorka pracuje s širokým záběrem prostorovým (buková oblast Evropy) i s velkým rozsahem databázovým. Na obr. 2 v práci Hrivnák, R. et al. (2013) jsou uvedeny grafy, vypovídající o průběhu diversity, korelované s nadmořskou výškou. Mohla by autorka upřesnit, jak probíhá diversity v různých porostních směsích hospodářských lesů v geobiocénech skupin typů geobiocenů *Fageta typica* a *Fageta paupera*?

Část pojednávající o dynamice bukových lesů spočívá na dílčích výzkumných polygonech. Na Poľaně byla v prostorovém rámci sledována skladba fytoecenóz, jak synuzie dřevin a její struktury, tak synuzie nedřevnatého podrostu i diversity hub. Dynamika sledovaná v čase opakovaním snímků po 60 letech pochází taktéž z Poľany, ve Slovenském krasu byly

provedeny antrakologické analýzy za účelem zjištění ovlivnění současné skladby lesů minulým hospodařením.

Habilitační práce svým zaměřením a metodickými postupy sleduje současné trendy v ekologii, resp. fytoecologii. Autorka osvědčila schopnost pracovat a využívat databázové prostředky a statisticky zpracovávat získaný zápisový materiál i s využitím speciálních fytoecologických softwarů. Literární odkazy jednotlivých částí habilitační práce jsou reprezentativní, ve velkém časovém průřezu. Habilitační práce je objemná, ale přehledná, formálně výborná.

Jako námět do další profesní činnosti i jako námět do diskuse pro habilitační řízení bych chtěl položit otázky, resp. diskusní témata:

Jak by bylo možno dosažené poznání syntaxonomie, diversity, dynamiky bukových lesů promítnout do lesnické typologie Slovenska?

Jaká doporučení lze z pohledu diversity a dynamiky bukových lesů vyvodit pro lesní hospodaření na základě prezentovaných vědeckých prací?

Předložená habilitační práce Ing. Mariany Ujházyové, PhD. na téma „Syntaxonómia, diverzita a dynamika bukových lesov Slovenska“ splňuje všechna kritéria, kladená na habilitační práci, autorka prokázala systematickou vědeckou činnost, jak samostatnou, tak ve vědeckých kolektivech, proto doporučuji habilitační práci k obhajobě a po jejím úspěšném obhájení udělit Ing. Marianě Ujházyové, PhD. vědecko-pedagogickou hodnost docent/ka.

V Brně 6.3.2022

Doc. Dr. Ing. Jan Štykar

Ústav lesnické botaniky, dendrologie a geobiocenologie

Lesnické a dřevařské fakulty Mendelovy univerzity v Brně